
Tři otázky pro ministryni školství, mládeže a tělovýchovy Miroslavu Kopicovou

Tři otázky pro ministryni školství, mládeže a tělovýchovy Miroslavu Kopicovou

4.11.2009, rubrika: Vzdělávání - komerční příloha, strana: 34

Česká republika má všechny důvody a předpoklady, aby se stala společností informační, vzdělanostní a společností inovací, říká v rozhovoru Miroslava Kopicová. Odpovídá ale i na otázku týkající se aktuální aféry kolem plzeňské právnické fakulty. Dozvíte se, jaké jsou podle ní největší nedostatky českých vysokých škol.

* Paní ministryně, nemohu se vás nezeptat na aféru kolem plzeňské právnické fakulty...

Pro naše vysoké školství je to velice neblahá zpráva. Ukazuje se, že terciární vzdělávání v České republice skutečně potřebuje hlubokou reformu, a to ještě akutněji, než jsme se dosud domnívali. V současné době prověřujeme všechny právnické fakulty v souvislosti se skutečnou dobou studia studentů a chystáme se hodnotit i ty ostatní. V první vlně půjde o veřejné vysoké školy, pak přijdou na řadu soukromé vysoké školy. Jednám i o své návštěvě na Slovensku. Tamšle ještě dál a provedli detailní hodnocení vysokých škol, a proto bych ráda využila jejich zkušeností a jejich týmu – samozřejmě vedle „naší“ Akreditační komise, která na kvalitu vysokých škol dohlíží průběžně. To není myšleno jako kritika práce Akreditační komise, paní předsedkyně Dvořáková hrála v celé kauze velice pozitivní úlohu. Ale abych se ještě vrátila k reformě terciárního vzdělávání: Bílá knihamimojině podrobně hovoří o lepším nastavení pravomocí a odpovědností v rámci vysoké školy. A já se domnívám, že tuto debatu musíme opravdu zodpovědně vést. Příklad plzeňských práv to potvrzuje. Je třeba vytvořit systém, který znemožní, aby se podobné věci opakovaly.

Kdyby už dnes platilo, co navrhuje Bílá kniha, tak by nepravosti na Západočeské univerzitě v Plzni nikdy nenarostly do takových rozměrů. Ti, kdo by se do podobného dobrodružství pustili, by totiž věděli, že se na to brzy přijde.

* Často se hovoří o informační společnosti, vzdělanostní společnosti, společnosti inovací atd. Je taková Česká republika?

Česká republika má všechny důvody a předpoklady, aby se takovou společností stala. Mezi důvody počítám především prostou skutečnost, že jsme malá země bez významnějších přírodních zdrojů, a pokud chceme dosáhnout určité úrovně prosperity, jinudy než přes vzdělání, výzkum a inovace cesta nevede. A co se týče našich předpokladů – máme přece spoustu talentovaných, šikovných lidí, o které je ve světě zájem. Abychom je udrželi doma, musíme jim nabídnout odpovídající podmínky – lepší vysoké školy, kvalitnější prostředí pro výzkum. Jedině tak bude naše země konkurenceschopná. A to nezmiňuji rostoucí význam celoživotního vzdělávání. Doba, kdy si člověk vybral jednu profesi, a tu vykonával celý život, je nenávratně pryč. Dnes projdou lidé před dosažením 38 let věku 10–14 zaměstnáními. Mnohá dnes populární povolání před deseti lety ještě neexistovala. Struktura hospodářství se jednoznačně posouvá směrem k sektorům s vyšší přidanou hodnotou a nové technologie, které automatizují celou řadu pracovních míst ve výrobě, znamenají, že mezi nejdůležitější aktivity patří řízení znalostí. Náš vzdělávací systém je přitom stále produktem průmyslové éry. Nemáme jinou volbu, než se stát společností založenou na inovacích, znalostech a dovednostech – a navíc na tonemáme ani moc času.

* Jaké jsou ve stručnosti největší nedostatky našich vysokých škol?

Malá nebo žádná propojenost s praxí. Naše vysoké školy jsou často svět sám pro sebe, někdy jde až o jakýsi akademický skleník. Tím v žádném případě neříkám, že je třeba omezit akademické svobody. Právě naopak, vysoké školy by měly mít ještě větší míru nezávislosti než dosud, ale ruku v ruce s tím musí jít lepší rozdělení odpovědností a pravomocí. Školy musí být více v kontaktu s vnějším prostředím – od podniků až po neziskový sektor. Co není žádoucí nijak posilovat, je vliv státu. Další vážný problém našich vysokých škol je, že jsou jen pro někoho. V České republice ve srovnání s vyspělými státy extrémně záleží na tom, z jakého sociálního prostředí uchazeč o studium přichází, jaká má ekonomická zázemí atd. Takové plýtvání talentů musí skončit. Jediným kritériem pro studium na vysoké škole musí být schopnosti. Proto na ministerstvu připravujeme reformu finanční pomoci studentům.

